

זמני כניסת ויציאת השבת
ע"פ לוח עתים לבינה

בני ברק	באר שבע	נתיבות	הדלקת נרות
16:25	16:32	16:22*	צאת השבת
17:28	17:29	17:29	רבינו תם
18:05	18:07	18:07	

* 30 דק' קודם השקיעה

הלכות נשים צדיקות

פנינה לנשמה

הלכות צניעות אינן מפורטות בשולחן ערוך, ופעמים יש בהן פרטים הנתונים ללב ולשיקול הדעת מה נחשב ראוי ומה לא. והנה אם נתבונן על מה אנו מבססים את הכרעותינו בעניינים אלו, נגלה שרובן בנויות על הנהגת הסביבה שבה אנו חיים. דא עקא, שיש כמה וכמה דברים שהרבנים רוצים למחות עליהם, אבל למעשה נמנעים מכך ואינם יכולים להביע דעתם, משום ש"כשם שמצווה לומר דבר הנשמע, כך מצווה שלא לומר דבר שאינו נשמע".

אבל עלינו לדעת שגם אם אין הם מוחים על כל דבר שאינו נראה בעיניהם, אין זאת אומרת שהוא כשר וראוי. כשם שפשוט וברור שלא כל מה שקיים בבני ברק הוא בהכשר של מרן הרב שך, ולא כל מה שנוהגים בליקווד הוא על דעתו והשגחתו של רבי אהרון קוטלר. (הרב שמשון פינקוס זצוק"ל / השמש בגבורתו)

מעשה שהיה...

הבא ליטהר מסייעין בידו...

מספרת ת.ס: "במשך תקופה ארוכה אני זוכה ב"ה לשמוע את קו הצניעות ולקרוא בספרים המדברים על מעלת הצניעות וההלכות הקשורות לזה, דבר זה נותן המון כוחות ורצון גדול להתחזק עוד ועוד בס"ד.

הסיפור שלי קשור להלכות צניעות אצל רופאים – בחסדי ד' זכיתי לאחר כמעט 5 שנים לחבוק את ביתנו השניה תחי'.

לקראת הלידה הייתי קצת בלחץ ללדת עד התאריך בעקבות רקע רפואי שיש לי, עבר התאריך ועדיין לא ילדתי וכל יום התפללתי שתגיע השעה הטובה שאוכל ללדת באופן רגיל ללא זירוז.

לילה אחד כמה ימים אחרי התאריך שמעתי בקו הצניעות נשים שמספרות על כך שהתפללו קודם הלידה שלא ייבדקו ע"י רופאים, ובאמת נבדקו רק ע"י רופאות, ובזכות זה זכו ללידה קלה, ומכיון שגם בימים שקודם לכן קראתי על החשיבות שיש לזה, טלפון זה נסך בי רצון גדול שבהגיע זמן הלידה תבדוק אותי רק רופאה, התפללתי על כך ובאותו הלילה נסעתי לביה"ח וב"ה זכיתי ללידה קלה, והכי מיוחד שבכל מהלך הלידה והאשפוז נבדקתי רק ע"י רופאה מבלי שאצטרך לבקש זאת מהרופאים, ויותר מזה ראיתי בחוש איך שהבא ליטהר מסייעין בידו בזמן שהגעתי למיון יולדות והאחות שהיתה שם אמרה לי שתיכף יבוא רופא לבדוק אותי, והתפללתי בליבי שתבוא רופאה ואכן כך היה בס"ד".

מסיפור זה יש ללמוד מוסר השכל גדול שהקב"ה מבקש מאיתנו את הרצון להתחזק, וכשיש רצון כזה אזי הקב"ה כבר מסדר את כל העניינים שיהיו על הצד הטוב ביותר כי "הבא ליטהר מסייעין בידו".

פינת ההלכה

בגדים שקופים

איך אפשר באמת לקבוע איזה בגד מוגדר כבגד שקוף?

כדי שהכל יהיה ברור ונכון על פי ההלכה צריך לחשוב על שתי נקודות חשובות:

1. בגד שנלבש בתוך הבית אינו דומה לבגד שנלבש נגד קרני השמש, והתוצאות הם לגמרי אחרות.
2. בגד שתלוי על קולב אינו דומה לבגד שלבוש, שמידת השקיפות אינה דומה. לכן צריך ללבוש את הבגד ולבדוק מול קרני השמש.

ואם רואים שהבגד שקוף צריך ללבוש מתחת הבגד "בטנה" [תחתית], ועם הבטנה להתבונן שוב נגד השמש ולהחליט: האם הבגד אטום עכשיו. כי לפעמים נמצא ששני הבדים [הן של הבגד והן של הבטנה] שקופים, וממילא, מה הועילו חכמים בתקנתן? מה הועילה הבטנה? ולכן צריך להזהר מאוד ולא לרמות את עצמינו.

עוד צריך ליזהר, שהבטנה תהיה מספיק ארוכה וגדולה, כדי שתכסה את כל המקומות הצריכים כיסוי. (כתר הצניעות)

באגרתו של הגר"א מוילנא כתב לאמו בזו הלשון:
"אהובתי אמי, ידעתי שאינך צריכה למוטר שלי, כי ידעתי כי צנועה את". נשאלת השאלה, וכי בגלל שהיא אשה צנועה, אינה זקוקה עוד למוטר? אלא ללמדנו שזה העיקר והיסוד של עבודת האשה בעולמה, ואם יש בה את הצניעות, יש בה את הכל.

סיפור לשבת

"זבולון לחוף ימים ישכון"

לעיתים מצטער אדם בגין כסף שחסר לו, ואינו מבין למה לאנשים אחרים, פחותים ממנו במעשיהם, ואפילו גויים, יש שפע גדול.

אל רבי חיים חייקל מאמדור זי"ע הגיע חסיד והתמרמר שאינו מצליח בפרנסתו, ואילו שכניו הגויים מצליחים ומרוויחים יפה.

אמר לו רבי חיים חייקל: אמשול לך משל, למה הדבר דומה – בנו של המלך חלה, והרופאים קבעו כי אכילת הדגים עלולה להזיק לבריאותו, ומסוכנת לו. עמד הבן במטבח, הריח ריח תבשיל דגים משובח, והשתוקק מאוד לאוכלו. אלא שאביו עמד עליו על המשמר ומנע ממנו אכילה זו.

תמה הבן והתרעם: "מדוע ולמה אתה מונע ממני את תענוג האכילה הזה? האם מקמץ אתה באוכל שלי?" מיד עמד האב וציווה: "השליכו לעיני בני ארגז מלא דגים לכלבים!"

השתומם הבן, והמלך הסביר לו: "האם תמשיך לומר שאני מקמץ וחס על התבשיל הזה? הלא תראה, לכלבים השלכתי כמות גדולה ממנו! כל הסיבה שלא הבאתי אותו לך, הוא רק מפני שעבורך הוא אינו טוב. לטובתך חשכתי אותו מפניך!..."

כך אומר הקב"ה לישראל: בנים אהובים, איני נותן לכם פרנסה וכל טוב בשפע, לא מפני שיש בי קמצנות. ראו, אפילו לכלבים ולגויים אני משליך מהם בשפע. איני נותן לכם רק מפני שעבורכם לא טוב לקבל פרנסה כעת, ורק את טובתכם אני דורש!...

(הגני בידך)

באחד הימים פתחתי את הגמרא כדי ללמוד כהרגלי תמיד, אך מיד גררו אותי דאגות ושרעפי, עד שמנוחת נפשי נטרפה ממני.

נשברתי מאוד על שאיני מסוגל ללמוד יותר, והתחלתי לבכות מרוב צער. לבסוף נרדמתי מתוך בכי, וראשי נותר רכון על הגמרא.

תמה הבן והתרעם: "מדוע ולמה אתה מונע ממני את תענוג האכילה הזה? האם מקמץ אתה באוכל שלי?" מיד עמד האב וציווה: "השליכו לעיני בני ארגז מלא דגים לכלבים!"

בחלומי הופיע לפני האריז"ל, אבי כל מארי דרוזין. הוא פנה ואמר לי: "ואם כבר יש בידי איש עשרת אלפים רובל, האם אין הוא זקוק יותר לעזרה ממעל? הלא בין כה וכה אתה תצטרך לעזרתו יתברך. בין כה וכה אתה תלוי בחסדיו! אתה צריך שהוא יתן לך חיים, ושתהיה מסוגל לדבר ולהלך ולאכול!... ואם בלאו הכי אתה זקוק לו, מה לך דואג ומצטער בגין עשרת אלפים רובל?! הלא מאן דיהיב חיי יהיב מזוני, וכשם שנותן לך כל שאר טובותיו, כן ישפיע לך מזון ופרנסה אף אם לא יהיה לך עשרת אלפים רובל, מידו הרחבה והמלאה."

כשסיים האריז"ל את דבריו התעוררתי מתרדמתי, ומני אז חדלתי לדאוג בגין פרנסתי, וכבר לא השתוקקתי לעשרת אלפים רובל...

אנשים רבים נוטים להצהיר: אם יהיה לי כך וכך, אחיה בשלווה גמורה, ואסיר דאגה מליבי. הם רק שוכחים את כל מיליוני הפרטים האחרים המקיפים את חייהם, שהקב"ה דואג להם בכל רגע, ואלמלא הם- חייהם לא היו חיים. כל אלו מתקבלים אצלם דובר מובן מאליו.

בספר "מסוד שיח חסידים" מובא מעשה שסיפר בעל ה"ישמח משה", רבי משה טייטלבוים זצ"ל: בהיותו אברך צעיר לימים, הייתי סמוך על שולחן חותני העשיר, שפרנס אותי ברוח נדיבה, וכך איפשר לי לעסוק בתורה יומם ולילה מתוך מנוחת הנפש ללא שום טרדות ודאגות.

לימים נפטר חותני לבית עולמו, ומטה לחמנו נשבר. שום מקור פרנסה עבור ביתי וילדי לא היה לי! התמלאתי בדאגה והמועקה, והוטרדתי מאוד. ניסיתי להתחזק יום אחר יום בלימור התורה, שהיא משיבת נפש, אך מרוב דאגת הפרנסה לא הצלחתי להתרכז בעיוני.

מחשבה אחת מילאה את כל כולי: אילו היו ברשותי עשרת אלפים רובל, היתה שאלת הפרנסה באה על פתרונה. הייתי מפקיד את הכסף בידי סוחר נאמן על מנת שיסחר בו, ומן הרווחים הייתי מפריש כדי מחייתי. כך היה ביכולתי להמשיך לשקוד על דלתות התורה.

מחשבותי החזירו אותי להווה – כעת, כשאין לי לא עשרת אלפים רובל ולא עשירית מכך, איך תהיה תורתי אומנותי? מה אעשה לעוללי ששאלו לחם ופורש אין להם?!

התפילה רומה ל"חן וקש"ת. כשם שהחן, כמה שמותחים את הקש"ת יותר לאחור - באותה מידה החן מרחיק לעוף יותר למרחקים. כך גם התפילה, כמה שהאדם מתרכז יותר בכוונת הלב, ומשפיל עצמו יותר לאחור - באותה מידה תפילתו מרחיקה לעוף יותר למרחקים, ועולה למעלה ובוקעת שחקים!!!

העלון מוקדש להצלחה וחיווג הגון: עדי בת נורית תחי'

העלון מוקדש להצלחה וסיעתא דשמיא: חגי בן ציפורה והרס בת אילנה

קוה אל ה'

להוקיר, להודות ולהתפלל על הבסים

מסופר שהצדיק רבי זושא מהאניפולי זצ"ל הלך בדרך וחצה את היער. הדרך התארכה, והחל לחוש רעב. מה עושה הצדיק הרעב בלב היער? התשובה ידועה, פונה אל בוראו בתפילה. וההמשך גם הוא ידוע מראש: מעיקול הדרך הופיעה עגלה טעונה ככרות לחם, והעגלון השליך כיכר לידיו של הצדיק. בכך אין כל חידוש. "רצון יראיו יעשה ואת שוועתם ישמע ויושיעם".

אבל נמסר לנו גם נוסח התפילה, והוא מפעים כל כך:

"רבנו של עולם, זושא רעב. רבנו של עולם, זושא מודה לך על התיאבון. ורבנו של עולם, זושא מבקש לחם, להשביע רעבנו!"

מי מאיתנו נזכר להודות על הרעב, ולהודות על התיאבון. רק כשמגיע חלילה חולי, בו "כל אוכל תתעב נפשם ויגיעו עד שערי מות", רק אז יודעים להוקיר את התיאבון!....

ומעשה בעני מרוד שבא לפני הרבי מפשיסחא זצ"ל, והתאונן שאין בביתו פרוטה להשביע רעבון נפשו ובני ביתו. אמר לו הרבי: חמש מאות זהובים, כבר יש לך! תמה לתשובה, והרבי אמר: לפניך היה כאן עשיר אומלל, שסיפר שהוציא חמש מאות זהובים על תרופות להשבת תאבנו שאבד, ולא הועילוהו....

אם נקנה מבט זה, לא בלבד שנדע להודות כראוי ונדע לבקש שהטובה הבסיסית תתמיד. אלא נדע כמה עשירים אנו, בבריאותנו ובמזוננו, בצרכינו הבסיסים המזומנים לנו. וכל שאר הבקשות, ולוואי שתתמלאנה, יקבלו את היחס הנכון.

מבט זה ביקשו חז"ל להקנותו בכל יום ויום. בברכות השחר מבקשים אנו כל טובה וברכה, עד לבקשת "ותגמלינו חסדים טובים", הכוללת הכל. אבל לפני כן תיקנו לנו שנאמר תודה וברכה על הנעת האיברים וזקיפות הקומה, על ההליכה ועל הראייה, על הביגוד וההנעלה! (מעייין השבוע)

נצור לשונך

מוסר חומרת לשון הרע

ידוע רעת הלשון הרע כי רבה עד שאמרו (ערכין טו): שהיא שקולה כנגד עבודה זרה גלוי עריות שפיכות דמים, וכבר כרתו דוד המלך עליו השלום. ולשון הרע הוא המדבר בגנות חברו, אפלו אומר אמת, והן בעוון אין אדם ניצול ממנו אשר לא שת לבו, וכל המרבה דברים מביא חטא. וכתיב (תהלים לד יג) מי האיש החפץ חיים נצור לשונך מרע. ולפי חומר שבו וגדל ענשו, ממנו נקח לידע עד כמה מכעיס את בוראו. ולכן לו בכח יגבר איש לעמוד על המשמר ולשמר לפיו מחסום ויעשה עצמו כאילם מלדבר על חברו מטוב עד רע. וביותר יגדל הכאב על המדברים בגנות משפחה, או בגנות בני העיר או בגנות שבט מישראל, כגון ספרדים על האשכנזים ואשכנזים על הספרדים. (פלא יועץ)

הלכה המספר רכילות לקרובי האיש שגונה או שנעשה לו עוול

המספר כי שמעון דיבר בגנות ראובן, עובר על איסור רכילות גם אם הוא מספר את הדבר לאשתו של ראובן או לקרוביו ולא לראובן עצמו. אין ספק כי ספורו מעורר בלב אשת ראובן או בלב קרוביו שנאה כלפי שמעון על שפגע בראובן. לכן, גם אם המספר מבקש מהם לא לגלות את דבריו לראובן, זוהי עדיין רכילות.

"צחק סיפר עי, לאחיק תיקן אצלי את האקרר ולאלה אבאדי גרואי אלאו"

כ' טבת

שביבי אור

לטפל במידה, ולא להוכיח על המעשה.

דבר נפלא מצאנו בפרשה, יעקב אבינו עליו השלום מוכיח את בניו לפני פטירתו. את ראובן על מעשה בלהה. אמנם "כל האומר ראובן חטא, אינו אלא טועה" אך ככלות הכל התערב בחיי אביו ועורר הקפדה. את שמעון ולוי על מעשה שכם בו העמידו את כל המשפחה בסכנה, "ונאספו עלי והיכוני, ונשמדתי אני וביתי" חלילה.

ובכן, בראש ובראשונה: "אין גדול, כי אם מי שחטאיו ספורים". אשרי אלו שבכל חייהם אין עליהם אלא טענה אחת. אבל הנפלא מכל, שיעקב אבינו אינו מוכיחם על המעשה שעשו! המעשה שייך לעבר, ואין בוכים על חלב שנשפך. מה שהיה, היה. התוכחה היא על המידה שביסוד המעשה, על התכונה שהביאה אליו.

בראובן: "פחו כמים", הנמהרות, ובשמעון ולוי: "ארור אפם כי עז, ועברתם כי קשתה" וברש"י: "אפילו בשעת תוכחה לא קילל אלא את אפם [כעסם]!" התוכחה היתה על הכעס והחימה. אף לא על עצם המידה, אלא על חריגתה מהגבול!

כי כל זמן שהמידה לקויה, תניב מעשים שליליים. יש להוקיעה ולנקוט צעדים שיבטיחו שלא תזיק יתר על המידה. אם אתה נמהר, לא תוכל להיות מלך. כי אדם פרטי נמהר יזיק רק לעצמו, ומלך פזיז יגרור עימו את כל עמו. אם אתה כעסן, נפזר את שבטך בכל ישראל, "אחלקם ביעקב ואפיצם בישראל", כדי שלא ישחיתו באפם ובעברתם. ביקורת על המידה וצעדי לריסונה, אבל הוקרת האדם בעל המידה!

כמה לקח יש כאן לכל הורה ולכל מורה, ולכל אדם כלפי עצמו: מעשה שנעשה, נעשה. יש לטפל בשורש, להשתדל בתיקון המידות! (מעייין השבוע)

חכמת נשים

הקרבה למען התורה

הרבנית אלישיב ע"ה נראתה מוטרדת.

"מה קרה?" התעניינה השכנה.

"אחד מן הילדים צריך לעבור בדחיפות ניתוח להוצאת אפנדיציט", שיתפה אותה הרבנית. "ואני מתלבטת האם לאשפו אותו בבית החולים 'משגב לדך' או ב'שערי צדק'".

"ומה הבעיה?" התפלאה השכנה. "הרי בעלך צדיק ותלמיד חכם. רבים מתייעצים עמו בעניינים שונים. לכי אליו ל'אהל שרה' ושאלי אותו מה כדאי לעשות".

הרבנית לא היתה מרוצה מן הרעיון. "אם ידע בעלי שהילד עובר ניתוח, הוא יקום מיד מלימודו כדי לקיים מצוות 'ביקור חולים' וכדי לדאוג לענין הרפואי בעצמו. איני רוצה לספר לו, כדי שלא יתבטל מלימוד התורה".

השכנה משכה בכתפיה. ומה היא מבינה?

למחרת בבוקר פגשה שוב את הרבנית. "ומה עשית בסוף?" שאלה, "אמרתי לבעלך?"

ספרה לה הרבנית: "בסוף החלטתי לבד, עשינו את הניתוח, וכשבעלי חזר בלילה הביתה, ספרתי לו מה אמר הרופא ובשרתי לו שהניתוח עבר בהצלחה, ברוך ה'!"

השכנה השתוממה, ולא ידעה מה היה הפרק הראשון של הסיפור. עוד לפני שהציעה לרבנית לשאול את בעלה, כבר חשבה על הרעיון הפשוט בעצמה. היא צעדה לעבר 'אהל שרה', אבל אז שמעה את קולות הלימוד המתוק של בעלה, ומיד התחרטה על הרעיון ושבה על עקבותיה. לא, היא לא תקטע את המנגינה הערבה הזאת!

כשהתרחקה מבית הכנסת, שוב צצו ועלו הספקות המיסרים. היא גמרה בליבה שאין ברירה וצעדה נמרצות לכיוון בית הכנסת, אך כשמענה שוב את קול הלימוד ההולך וחזק, החליטה לשוב הביתה ולא להפריע לבעלה. עול תורה על שכמו, וכל עול אחר תשא היא על כתפיה! (תספר)

לעילוי נשמת

ר' דוד בן רחל ז"ל
רחל בת תמו ז"ל
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת

ר' עמרם בן פרחא ז"ל
מזל בת סוליקה ז"ל
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת

ר' חיים חטאתו
בן ביה ז"ל
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת

ר' יוסף ז"ל בן ורדה תחי'
דינה ז"ל בת ורדה תחי'
ת.נ.צ.ב.ה